

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΙΘ'

ΠΕΜΠΤΗ 25 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1941

ΑΡΙΘ. 17

Η ΜΕΓΑΛΗ ΔΟΚΙΜΑΣΙΑ

Αϊσθημα βαθυτάτης ὀδύνης συνέχει τὰς ἀνὰ τὴν οἰκουμένην χριστιανικὰς ψυχὰς διὰ τὴν βαρεῖαν σπιροράν, ἢ ὁποῖα ἐπληξε τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον. Ναοὶ καὶ κτίρια, κειμήλια καὶ Ἱερὰ λείψανα, τὰ ὁποῖα συνεκέντρωσαν εἰς αὐτὸ ἡ εὐλάβεια τῶν Ἑστεμμένων καὶ ὁ ἱερὸς ζήλος ἐνθέων Ἱεραρχῶν, ἐγένοντο πρὸ τινῶν ἡμερῶν παρανάλωμα τοῦ ἀδηφάγου πυρός. Τὸ φάσμα τῆς καταστροφῆς—μιάς καταστροφῆς ἄνευ προηγουμένου—πλανᾶται σήμερον εἰς τὸ γεραρὸν Φανάριον Ἀπαρμύθητοι αἱ ἱερὰ σκιαὶ τῶν Ἁγίων Πατριαρχῶν, οἵτινες ἤθλησαν καὶ ἐμαρτύρησαν εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς Πίστεως, κύπτουν σιωπηλαὶ ἐπὶ τῶν θλιβερῶν ἔρειπίων, εἰς τὰ ὁποῖα συνεφύθησαν ἀπαράμιλλα καλλιτεχνήματα καὶ βαρύτιμα ἐκκλησιαστικὰ κειμήλια.

Αἱ μέχοι τοῦδε πληροφορία εἶναι εἰσέτι ἔλλιπεις, διὰ τὰ δυνηθῶμεν νὰ μορφώσωμεν ἰδέαν, ἔστω καὶ κατὰ προσέγγισιν ἀκριβῆ, περὶ τῶν ζημιῶν κατ' ἔκτασιν καὶ ποιόν. Δύναται ὅμως νὰ θεωρηθῇ βέβαιον, ὅτι ἱστορικὰ κτίρια τοῦ συγκροτήματος τῶν Πατριαρχείων, ὡς ὁ Ναὸς τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, ἔτι δὲ καὶ τὸ ἀνεκτίμητον εἰς ἔργα τέχνης καὶ ἄλλα ἱστορικὰ καὶ ἐκκλησιαστικὰ κειμήλια περιεχόμενον αὐτῶν κατεστράφησαν ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει. Κατ' ἀκολουθίαν, ὑπὸ τὴν ἐποψιν αὐτῆν, ἢ ἀπώλεια εἶναι ἐκτεταμένη καὶ ἀνεπανόρθωτος. Ὁ θρησκευτικὸς καὶ ἱστορικὸς πλοῦτος τοῦ Πατριαρχείου μειοῦται οὕτω ὀλικῶς, χωρὶς ὅμως ἐκ τούτου νὰ ἐπηρεάζωνται οὔτε τὸ κῆρὸς του, τὸ ὁποῖον παραμένει πάντοτε ἀνέπαφον, οὔτε οἱ θησαυροὶ τῶν ἱερῶν ἀναμνήσεων, τὰς ὁποίας ἀκτινοβολεῖ εἰς τοὺς αἰῶνας τὸ ὄνομά του.

Ἐὰν ὅμως ἡ συμφορὰ τοῦ Φαναρίου συγκινῇ βαρῆτατα τὴν διορθόδοξον χρι-

στιανικὴν ψυχὴν, ἢ συγκίνησις αὕτη εἶναι, φυσικῶς τῷ λόγῳ, βαθυτέρα καὶ πολὺ πλέον ὀδυνηρὰ διὰ τὸν εὐσεβῆ ἑλληνικὸν λαόν. Καὶ ἡ ἐξήγησις εἶναι ἀπλή. Εἰς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον διασταυροῦνται ἡ αὐτοκρατορικὴ δόξα καὶ ἡ ἀφθιτος ἐκκλησιαστικὴ αἴγλη τοῦ Βυζαντίου. Τὸ βασιλικὸν σκῆπτρον ὑποκλίνεται εὐλαβῶς ἐνώπιον τῆς ἱερατικῆς μίτρας καὶ ὁ δικέφαλος Ἄετος συστέλλει τὰς πτέρυγας ἐνώπιον τοῦ ζωηφόρου Σταυροῦ.

Διὰ τοὺς λόγους τούτους, ὁ εὐσεβὴς ἑλληνικὸς λαός, εὐγνώμων πρὸς τὴν Μεγάλην τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν, θεματοφύλακα πιστὴν τῶν ἀκραιφνῶν Ἀληθειῶν τῆς Πίστεως τοῦ Χριστοῦ, θλίβεται βαρῆτατα διὰ τὸ ἀτύχημα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ πιστεύει, ὅτι ἡ σημερινὴ δοκιμασία του θὰ εἶναι παροδικὴ ὅπως καὶ τόσαι ἄλλαι εἰς τὴν μακρὰν καὶ

περιπετειώδη σταδιοδρομίαν του. Ὡσαύτως, ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, συμμεριζομένη τὰ αἰσθήματα τοῦ πνευματικοῦ της ποιμνίου, στρέφει τὴν σκέψιν καὶ τὴν καρδίαν τῆς πλήρη στοργῆς καὶ συμπαιδείας πρὸς τὸ σκληρῶς δοκιμασθὲν πανσεβάσιμον Πνευματικὸν Κέντρον τῆς Ὀρθοδοξίας, εἰς τὸ ὁποῖον ἀποκορυφοῦται τὸ κλέος εὐγενεστάτων Χριστιανικῶν καὶ ἐκπολιτιστικῶν ἀγώνων ἐπὶ δέκα ἕξ ὀλοκλήρους συναπτοῦς αἰῶνας. Δὲν πρόπει δὲ ν' ἀπομένη οὐδ' ἡ ἐλαχίστη ἀμφιβολία, ὅτι καὶ τὴν φορὰν αὐτὴν τὸ Ἀνώτατον Θρησκευτικὸν Καθίδρυμα τῆς Ὀρθοδοξίας θὰ κατισχύσῃ, μετὰ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ, τῆς δοκιμασίας, συνεχίζον, ἐν τῷ μέσῳ τῆς χριστιανικῆς οἰκογενείας, τὴν ἱστορικὴν ἀποστολὴν του ὡς τηλαυγοῦς φάρου τῆς ἀπαρραφθῆρου Διδασκαλίας τοῦ Χριστοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν.

Τὸ τηλεγράφημα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἔχει οὕτω :

Αὐτοῦ Παναγιότῃτα
Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην

Κων/πολιν

Ἱερὰ Σύνοδος Ἐκκλησίας Ἑλλάδος, πληροφορηθεῖσα θαυμαστῶς ἀδόκητον συμφορὰν γεραροῦ Πνευματικοῦ Κέντρου Ὀρθοδοξίας, διερχομένη ἐν θαυμάτῳ συγκινήσει πρὸς ὑμετέραν Παναγιότῃτα ἐμόθυμον αἰσθημα ὀδύνης ἀφάντου ὀρθοδόξου ἑλληνικοῦ κλήρου καὶ πάντος ἐκκλησιασματος. Ἐπὶ τούτοις διασκέψατο σήμερον περὶ προσφορωτέρου τρόπου ἐμπράκτου καὶ ἀποτελεσματικῆς συμβολῆς Ἐκκλησίας καὶ χριστεπωνόμου πληρώματος εἰς ἐπιβαλλομένην ἀνθρώπινον ζημιῶν δεκτικῶν ἀποκαταστάσεως πρὸς διατρέψιν ἀπροσμετρήτου σεβασμοῦ καὶ ἀναλλοιώτου προσηλώσεως εὐσεβοῦς ἑλληνικοῦ λαοῦ πρὸς τὸν σεπτόν, ἱερὸν καὶ προσφιλὲς συμβολίζει Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ἐν μακροαίῳ Ἱστορίᾳ Πίστεως καὶ Ἔθνους. Ἐχόμενοι στερωρῶς ἐλπίδος, ὅτι ἀνεξίτητος συμμετοχῇ Ἑλλήνων Χριστιανῶν εἰς παρούσαν δοκιμασίαν ἔσται εἰς παραμυθίαν δεινῶν, ἐξαιτούμεθα ταπεινῶς παρὰ Κυρίου, ὅπως σκέπη πανσθενεῖ δεξιᾷ ἐπὶ αἰῶνας αἰῶνων Μητέρα Μεγάλῃν Ἐκκλησίαν, ἀρραγῆ κλωτῶν ἱερῶν ἀμωμήτου ἡμῶν Πίστεως.

ἡ Ο ΑΘΗΝΩΝ ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΣ, ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΑΙ ΛΗΦΘΕΙΣΑΙ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΩΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΩΝ
ΕΙΣ ΤΟ ΕΙΡΗΝΙΚΟΝ ΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΚΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ

3ον

17. 'Ο Σεβασμιώτατος Φλωρίνης

'Εν 'Αθήναις τῇ 15 'Ιουλίου 1941

Πρὸς τὴν Α Μακαριότητα τὸν Ἀρχιεπίσκοπον
'Αθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος Κύριον Δαμασκηνόν

Μακαριώτατε,

'Ασμένως δηλοῦντες τὴν λήψιν τοῦ ἀπὸ 10ης 'Ιουλίου ἐνεστώτος ἔτους Γράμματος τῆς Ἑμετέρας Μακαριότητος, δι' οὗ, κατ' ἔθος παλαιόθεν κρατήσαν καὶ πιστῶς ἕως ἄρτι διαφυλασσόμενον, ἀναγγέλλετε, ὅτι καὶ ἐργῶ ἀνελάθετε τὰ καθήκοντα τοῦ Προκαθημένου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, πραγμάθεα, ὅπως διὰ τοῦ παρόντος ἐκφράσωμεν τῇ Ἑμετέρᾳ Μακαριότητι τὴν ἀπειρον ἡμῶν χαρὰν καὶ θαυμάτην ἱκανοποίησιν ἐπὶ τῇ ἀπὸ πάσης ἀπόψεως λίαν θαρσημάντη τούτῳ γεγονότι.

'Εν πρώτοις ἐν αὐτῷ ἐξεδηλώθη ἀπαξ ἔτι τὸ ἀθάνατον πνεῦμα τῆς Μητρὸς ἡμῶν Ἐκκλησίας, ἣς οἱ Ποιμένες, ἅμα τῇ ἐξουδετερώσει τῆς κοσμικῆς βίας, τῆς παρακωλυούσης πᾶσαν συνέλευσιν καὶ σύσκεψιν αὐτῶν, συνελθόντες πρὸς τὰς ἐκ τοῦ πολέμου μυρίας δυσχερείας εἰς Μείζονα Σύνοδον, ἥς ἐλάχιστον διετέλεσα μέλος, ἀποκατήθησαν εἰς τὸν Θρόνον τῆς Θεοφρουρήτου Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν τὴν Ἑμετέραν Μακαριότητα, προκρίθεισαν τῇ ε' τοῦ μηνὸς Νοεμβρίου τοῦ ἔτους 1938 Χάριτι τοῦ Παναγίου καὶ Τελεταρχικοῦ Πνεύματος, ψήφοις δὲ κανονικαῖς τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ὡς δὲ θαυμάτην ἱκανοποίησιν ἠσθάνθησαν αἱ συνεδήσεις ἀπάντων τῶν πιστῶν τέκνων τῆς Ἐκκλησίας, μετ' ἀνακουφίσεως ὑποδεξαμένων τὴν ἀποκατάστασιν τῆς κανονικῆς τάξεως ἐν τῷ Θρόνῳ τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν καὶ τὸν θρίαμβον τῆς πνευματικῆς ἐξουσίας καὶ δικαιοδοσίας τῆς Ἐκκλησίας κατὰ τῆς βίας καὶ αἰσθητικῆς τῆς κοσμικῆς τοιαύτης. Σὺν τούτοις δὲ ἡ τοιαύτη διεκδικητικὴ τῶν δικαιωμάτων τῆς Ἐκκλησίας, ἀποτελοῦσα ἐν τῶν πολλῶν ἐπεισοδίων ἐν τῇ μακροταμίᾳ πάλῃ μεταξὺ τῆς πνευματικῆς ἐξουσίας καὶ δικαιοδοσίας τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς κοσμικῆς βίας, ἀδικίας καὶ αἰσθητικῆς, ἐπαναφέρει ζωηρῶς εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν τὸ ζήτημα τῆς ὑπάρξεως καὶ πνευματικῆς ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας καὶ δικαιοδοσίας, συνδεομένης ἀναποσπαστῶς μετὰ τῆς ὑπάρξεως Θεοῦ, πνευματικοῦ κόσμου καὶ ἀθανασίας καὶ τῶν μετ' αὐτῶν σχέσεων τοῦ ἀνθρώπου καὶ δικαιοσύνης, οὐ μόνον γὰρ προκοπὴν ἐαυτῆν κατὰ πάσης κοσμικῆς καὶ βεβίλου ἐπεμβάσεως, ἀλλὰ καὶ τὴν προστασίαν αὐτῆς ταύτης τῆς κοσμικῆς ἐξουσίας γὰρ ἐπιδιώξῃ καὶ ἐν ἀνάγκῃ ἐπιβάλλῃ αἰρομένων τῶν ἐκείνους παρεγγήσεων καὶ ὑποχρεωμένων καὶ τῶν ἀρνούμενων πᾶσαν πνευματικότητα καὶ τὰ τῶν δλιεσθῶν φρονούντων, ἵνα ἀναγκωρίζωσιν αὐτὴν ὡς δικαίωμα ἱερόν καὶ ἀπαραβίαστον παντός ἀποδεχομένου τὰ πνευματικά καὶ τὴν πνευματικὴν ἐξουσίαν καὶ δικαιοδοσίαν καὶ ἰδίᾳ τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ, ὅστις ἐξοκολουθεῖ νὰ πιστεύῃ καὶ νὰ θρησκεύῃ, ὡς οἱ πατέρες καὶ προπάτορες αὐτοῦ. Ἐπειδὴ δὲ ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ δικαιώματος ἐνυπάρχει καὶ ἡ ἐννοία τῆς πάλῃ καὶ τῶν θουσιῶν πρὸς διατήρησιν ἢ ἐπανάκτησιν αὐτοῦ, ἡ ἀνωτέρω ἀποκατάστασις τῆς Ἑμετέρας Μακαριότητος δὲν ἀποτελεῖ τὸ τέρμα, ἀλλὰ σταθμὸν μόνον καὶ νέαν ἀφετηρίαν ἀγώνων, νέων καὶ θουσιῶν ἀνανευμένων, ἐὰν ἰδίᾳ ληφθῇ ὡς ἔβλιν ἡ ἐδρῆς τῆς πνευματικῆς ἐξουσίας καὶ δικαιοδοσίας τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῶν μετ' αὐτῆς συνδεομένων πολλαπλῶν αὐτῆς δικαιωμάτων ἀφ' ἑνός, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἢ ἐν τοῖς ἐσχάτοις καιροῖς παρά πολλοῖς κοσμικοῖς ἐπικρατήσασα ὑλιστικὴ ἀντίληψις τῆς ζωῆς καὶ περιφρόνησις πρὸς πᾶσαν πνευματικότητα. Ἐπιτυχῶς ὅμως ἡ Χάριτι τοῦ Παναγίου καὶ Τελεταρχικοῦ Πνεύματος, ψήφοις δὲ κανονικαῖς τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, εἰς τὸν Θρόνον τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος ὑψωθείσα καὶ ὑπὸ τῆς Μείζονος Ἱερᾶς Συνόδου ἀποκατασταθεῖσα, Ἑμετέρᾳ Μακαριότητι, ὡς ἐκ

τῶν πραγμάτων ἀπεδείχθη, περικοσμεῖται ὑπὸ τῶν μεγάλων ἐκείνων προσόντων καὶ ἀρετῶν, αἵτινες διακρίνουσι τοὺς μεγάλους ἡγέτας καὶ Ἀρχηγούς τῆς Ἐκκλησίας, ἐν τῇ νικηφόρῳ διεξαγωγῇ τῶν τοιούτων ἀγώνων τῆς στρατευομένης Ἐκκλησίας. Διὰ τοῦτο ἰδιαίτερον χαρὰν θέον νὰ αἰσθανθῇ ἡ καρδία παντός χριστιανοῦ, διότι, ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τοιοῦτου ἀρχηγοῦ, ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος λίαν συντόμως θέλει ἀνακτήσει ἅπασαν τὴν πνευματικὴν αὐτῆς ἐξουσίαν, δικαιοδοσίαν, αὐτοτέλειαν, ἀνεξαρτησίαν, ἐλευθερίαν καὶ κληρονομίαν μετὰ τῶν συναφῶν ποικίλων δικαιωμάτων καὶ προνομίων αὐτῆς, ἀναδιοργανώσει τὸν ἑαυτῆς ὄργανισμόν, ἀπομακρύνουσα αὐτοῦ πᾶν ζιζάνιον καὶ παράσιτον, πυκνώσει τὰ στελέχη τῶν ἀξιωματικῶν αὐτῆς καὶ ἐπιστρατεύσει τοὺς στρατιώτας καὶ ἐργάτας αὐτῆς, ὅπως ἀναγκάτως θέλουσιν ἀνταρτεῖν τὰ μεγάλα ἐκείνα ἔργα, ἅτινα ἐν τῷ παρελθόντι ἐλάμπρυναν αὐτὴν καὶ ἅτινα δικαίως ἀναμένει παρ' αὐτῆς τὸ πολυπαθὲς καὶ εὐσεβὲς Γένος ἡμῶν.

'Υπὲρ τῶν τοιούτων ἀγώνων θέτομεν εἰς τὴν διάθεσιν τῆς Ἑμετέρας Μακαριότητος τὰς ὑπολειπομένας ἀσθενεῖς ἡμῶν δυνάμεις, οὐδαμῶς δὲ ἀμφιβάλλομεν, ὅτι τὸ αὐτὸ πράττουσιν ἡδῆ ἅπαντες οἱ Ἅγιοι ἐν Χριστῷ Ἀδελφοὶ καὶ συναγωνισταί, ἀνευ οὐδεμιᾶς ἐξαιρέσεως.

'Επὶ τούτοις δικτελοῦμεν

Τῆς Ἑμετέρας Μακαριότητος ταπεινὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφός
† Ὁ Φλωρίνης ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

18. 'Ο Σεβασμιώτατος Σπάρτης

'Εν Σπάρτῃ τῇ 5 Ἀυγούστου 1941

Πρὸς τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν
καὶ πάσης Ἑλλάδος Κύριον Δαμασκηνόν

Εἰς Ἀθήνας

Μακαριώτατε,

Μετὰ θαθείας ἀδελφικῆς ἱκανοποίησεως ἐλάβομεν τὴν ἐπὶ 10ης 'Ιουλίου ε' ἔ. ἐπιστολήν τῆς Ἑμετέρας λίαν ἀγαπητῆς μοι Μακαριότητος καὶ μετὰ χαρὰν μεγάλῃν ὑπεδέχθη μεν τὴν διὰ ταύτης γενομένην ἡμῖν ἀναγγελίαν τῆς ἀναλήψεως τῶν ὑψηλῶν καθηκόντων τοῦ προκαθημένου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

'Αναμνηνησόμενοι τὴν ἄρατον λύπην, ἣν εἶχε προκαλέσει εἰς τὴν ψυχὴν ἡμῶν τὸ θλιβερόν διὰ τὴν σύγχρονον ἐκκλησιαστικὴν μας ἱστορίαν γεγονός τῆς πρὸς κοσμικά, ἀπολύτως ἄσχετα καὶ ἀναρμόδια διὰ τοὺς ἱεροὺς κανόνες καὶ τὰς παραδόσεις τῆς Ὁρθοδόξου Ἡμῶν Ἐκκλησίας, Δικαστήρια προσφυγῆς πρὸς ἀνατροπὴν ἐγκύρου καὶ παιδιόλου Ἐκκλησιαστικοῦ γεγονότος, ἐδραιωθέντος ἀκλονήτως ἐπὶ τῶν κανονικῶν καὶ νομίμων ἀποφάσεων καὶ ψήφων τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, αἰσθανόμεθα μεγαλύτεραν τὴν χαρὰν ἐπὶ τῇ νῦν ἀποκατάστασι, διὰ τῆς Ἐκκλησίας, τοῦ θιγέντος ἱστορικοῦ γόητρος αὐτῆς καὶ πιστεύομεν, ὅτι τὸ ὅτι νῦν ἀνεγνωρίσθη καὶ ἀποκατεστάθη ἀποτελεῖ τὴν ἀναζητηθεῖσαν ἐπιμόνω παρ' ὄλων ἐπάνοδον τῆς Ἐκκλησίας εἰς τὴν ἐδὸν τῆς ἐν παντὶ κανονικότητος.

Τὴν χαρὰν καὶ τὴν ἱκανοποίησιν ἡμῶν συνοδαεῖς σταθερῶς καὶ θαθεῖα πεποιθῆσαι, ὅτι, μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς Ἑμετέρας Μακαριότητος εἰς τὸν Ἀρχιεπισκοπικὸν Θρόνον, εἰς ὃν χίριτι τοῦ Παναγίου καὶ Τελεταρχικοῦ Πνεύματος καὶ ψήφοις κανονικαῖς τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐτάχθητε, παρὰ τὰς ἐκτάκτως δυσχερεῖς καὶ κρίσιμους μεταπολεμικὰς ἡμέρας, ἃς διέρχεται ἡ χώρα ἡμῶν, θέλει ἡ φωτεινὴ διάνοια Ἑμῶν παρουσιάσει καὶ εἰς εὐρύτεραν ἐκκλησιαστικὴν καὶ κοινωνικὴν προνοίαν κλίμακα, διοικήσιν καὶ δράσιν ἀνταξίαν τῶν περιστάσεων καὶ τῶν πολυμόρφων Ἐκκλησιαστικῶν, Ἑθνικῶν καὶ Κοινωνικῶν ἀναγκῶν.

Μετὰ τὴν ἐξαιρέτητα ταύτην, χαιρετίζομεν τὴν ἀποκατάστασιν τῆς Ἑμετέρας Μακαριότητος εἰς τὸν Θρόνον αὐτῆς, ἀδελφόμενοι τὴν παρά τοῦ Κυρίου εὐλόγησιν καὶ κατευθ.

δωσιν τῆς διαποιμάνσεως τῆς Ἀγιωτάτης Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν.

Ἐπί τούτοις κατασπαζόμενοι ἀδελφικῶς τὴν Ἑμετέραν Μακαριότητα, διατελούμεν

Ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφός
† Ὁ Μοναμβασιῆς καὶ Σπάρτης ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ

19. Ὁ Σεβασμιώτατος Ἀλεξανδρουπόλεως

Μακαριώτατε,

Ἐν χαρᾷ ὑπερβολοῦσῃ ἐκοιμήσασθην τὸ ἀπὸ 10 καριπύσαντος μηνὸς εἰρηνικὸν Γράμμα τῆς Ἑμετέρας Ἰαν μοι ἀγαπητῆς καὶ περιποθῆτος Μακαριότητος, δι' ὃ ἐνωτίστην τὸ χαρμόσυνον γεγονός τῆς, Θεῶν εὐδοκίᾳ, ἀποκαταστάσεως Αὐτῆς εἰς τὸν Ἀγιωτάτην Θρόνον τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν.

Εἰς ἀπάντησιν προαγόμενος, ἐκ βάθους καρδίας συγκαίρω τῇ Ἑμετέρᾳ Γερασίᾳ Μακαριότητι: ἐπὶ τῇ ἀναλήψει τῶν καθηκόντων Αὐτῆς τῶν ποιμαντορικῶν δὲν παραλείπω δὲ νὰ διατρανώσω καὶ τὴν βαθυτάτην ἱκανοποίησίν μου, διότι ἡ Ἐκκλησία, κηδομένη τῶν τιμιωτάτων τῆς πίστεως καὶ τῆς τάξεως θεομῶν συμπεριζόμενη δὲ καὶ τὸ πανελλήνιον αἰσθημα, ἐπανέφερε τὴν ἐνότητά τῆς καὶ τὴν ἐρθρὴν ὁδόν, δι' ἣς θὰ ἐαδίση ἀπροσκόπτως πρὸς τὴν ὑψηλὴν αὐτῆς κλησιν. ἔχουσα ἐπὶ κεφαλῆς τὴν Ἑμετέραν Θεοτίμητον Μακαριότητα.

Ἀποδέχομαι, Μακαριώτατε, πλήρως καὶ ὁμοψύχως πάντα τὰ τῇ Ἀγίᾳ Μείζονι Συνόδῳ γενόμενα ὡς καὶ τὴν παμφηφεί ληφθεῖσαν ἀπόφασιν, καθ' ἣν ἡ γενομένη τὴν 5ην Νοεμβρίου 1938 ἐκλογή τῆς Ἑμετέρας Μακαριότητος ὡς Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν εἶναι: ἡ μόνη κανονικὴ καὶ ἄγκυρος, ἅμα δὲ καὶ συνταγματικὴ καὶ νόμιμος, μηδέποτε ἀποδαλοῦσα τὴν κανονικὴν ἰσχὺν καὶ τὸ κύρος αὐτῆς. Χείρας δὲ ἰκέτιδας ἀνατείνων πρὸς τὸν εἰρηνόδοτον Θεόν καὶ εὐχόμενος διαπύρως, ὡς ἐνισχύῃ Οὗτος τοῦς ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας μόχθους τῆς Ἑμετέρας Ἰαν μοι ἀγαπητῆς Μακαριότητος κατὰ τὰς χαλεπὰς καὶ κρίσιμους ταύτας ἡμέρας, ἀναδεικνύῃ δὲ καρποφόρους τὰς ἐνδελεχεῖς Αὐτῆς προσπάθειας εἰς ἔργα πίστεως καὶ ἀγάπης, χαρίζομενος Αὐτῇ μακροζωίαν πρὸς συνέχισιν τῆς δημιουργικῆς δράσεως καὶ ἐν τῇ νῆα ταύτῃ σταδιοδρομίᾳ ἐπ' ἀγαθῷ τῆς χειμαζομένης Ἐκκλησίας καὶ τοῦ πολυπαθοῦς εὐσεβοῦς ἡμῶν Ἔθνους διατελῶ μετ' ἀγάπης θαθεῖας, σεβασμοῦ καὶ ἀποσιώσεως καὶ κατασπαζομαι Αὐτὴν ἀδελφικώτατα.

Ἐνταῦθα τῇ 14ῃ Αὐγούστου 1941.

Τῆς Ἑμετέρας Ἰαν μοι ἀγαπητῆς καὶ περιποθῆτος Μακαριότητος

Ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφός
καὶ ὡς Ἑμετέρος
† Ὁ Ἀλεξανδρουπόλεως ΙΣΑΚΕΙΜ

20. Ὁ Σεβασμιώτατος Σερρών

Μακαριώτατε,

Ἐγκαίρως ἐγενόμην κάτοχος τῆς ὑπὸ ἡμερομηνίαν 10 Ἰουλίου ε. ε. Εἰρηνικῆς τῆς Ἑμετέρας Μακαριότητος, δι' ἣς ἀγγέλλεται μοι, ὅτι κανονικῇ ὁδῷ διὰ βουλῆς τῆς Μείζονος Συνόδου ἀποκατέστη ἡ Ἑμετέρα πεπνυμένη Μακαριότης ἐπὶ τὸν Θρόνον τῆς Θεοφροσύνης Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν. Περισιπώμενος δυσχερεῖας πολλὰς τῆς χειμασθείσης δεσινῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σερρών, ἀπορῶν δὲ χρόνου καὶ γαλήνης ψυχῆς, ἤμιστα ἡδινάμην νὰ παρακολουθήσω τὰ περὶ τὸν Ἀρχιεπισκοπικὸν Θρόνον τῶν Ἀθηνῶν ἐσχάτους γενόμενα, ἀγνοῶ δὲ παντελῶς καὶ τὰς ἐν λεπτομερεῖα σκέψεις τῆς συγκαληθείσης Μείζονος Συνόδου, αἰτίνες ἤγαγον ταύτην εἰς τὴν ληφθεῖσαν αὐτῆς ἀπόφασιν. Πάντως ἐπλήσθην χαρᾶς ἐκ τοῦ ὡς ἄνω Ἑμετέρου καὶ τὰ πρὸς Εἰρήνην οἰκονομίου φιλαδέλφου γράμματος, διαγνοῦς, ὅτι, ἐν ἡμέραις χαλεπῶν, ὧν ἐν αὐτῷ μνημονεύει: καὶ ἡ Ἑμετέρα Μακαριότης, ἠσφαλισθῆ ἡ κανονικὴ τάξις καὶ ἀποκατέστη ἐπὶ τοῦ περιδλεπτοῦ Θρόνου ἀνήρ μελιχίος ἀλλὰ καὶ τὰ μάλα σφριγῶν πρὸς προώθησιν τῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων καὶ σκοπῶν καὶ ὅτι ἀπροσκόπτως καὶ κλονικῶς θὰ ἐκδηλωθῆ ἡ ἐκκλησιαστικὴ ζωὴ καὶ δύναμις ἐν τῷ μέσῳ τοῦ

εὐσεβοῦς ἀλλὰ καὶ ἐν δεσινῆς περιπετείαις χειμαζομένου χριστιανικοῦ πληρώματος καὶ κοινωρίας.

Ὅτω καὶ ἡμεῖς συνευδοκοῦντες τῇ ἀποφάσει τῆς Μείζονος ἀποκληθείσης Συνόδου, ὑπερήδιστα προσαγορευόμενοι καὶ κατασπαζόμεθα τὴν Ἑμετέραν Γερασίαν Μακαριότητα καὶ τὸν προσήκοντα ἀπονέμετον σεβασμόν Αὐτῇ ὡς προκαθημένη καὶ εὐχόμεθα διαπύρως, ἵνα διὰ τῆς μακροημερεύσεως Αὐτῆς εὐδωτῆι τὸ ἔργον τῆς νοητῆς ἐκμάδος ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἀνθρώπων πρὸς δόξαν τοῦ Ἀρχιποιμῶνος Χριστοῦ.

Ταπεινός ἐν Χριστῷ ἀδελφός ὀλοπρόθυμος
† Ὁ Σερρών ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Ἀθῆναι τῇ 16 Αὐγούστου 1941

21. Ὁ Σεβασμιώτατος Σύρου

Ἀθῆναι 16 Αὐγούστου 1941
Τῷ Μακαριωτάτῳ Ἀρχιεπισκόπῳ Ἀθηνῶν
καὶ πάσης Ἑλλάδος ΚϠ ΚϠ Δαμασκηνῷ
Ἐνταῦθα

Μακαριώτατε,

Ἀπαντῶν εἰς τὸ ἀπὸ 10ης παρελθόντος μηνὸς Ἰουλίου περισπούδαστόν μοι Εἰρηνικὸν Γράμμα Ἑμῶν, ἐκφράζω ἐν πρώτοις ἔξω μου τὴν ἀδελφικὴν συμπάθειαν δι' ὅσα ἡ κοσμικὴ ἐξουσία καὶ οἱ συμπράκτορες αὐτῆς κατατέλλουσιν κατὰ τῆς καθ' ὅλα τὰ ἐκκλησιαστικὰ καὶ πολιτικὰ νόμιμα τελειωθῆσης ἐκλογῆς Ἑμῶν ὡς Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος. Ἐντέρας εἰς δοκιμασίαν καὶ ταραχὴν καὶ ἀποκαρτίωσιν, ὅσην καὶ οἶαν οὐδέποτε ἄλλοτε ἠσθάνθη ἡ Ἱεραρχία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἣτις ἐν τῇ πλειψηφίᾳ τῆς εἶχε καὶ ἔχει ἀσάλευτον τὴν πεποίθησιν, ὅτι ἡ ἐκλογή ἐκαίτη τῆς 5ης Νοεμβρίου ὑπῆρξε τελειωτικὴ ἐνέργεια ἐν Ἀγίῳ Πνεύματι γενομένη, ἀνεπίδεκτος πάσης ἐκ μέρους κοσμικῶν ἐπιρροῶν, ἀνατροπῆς καὶ ἀκυρώσεως καὶ ὅτι ὁ ταύτην ἐπακολουθήσας ἀνελεύθερος καὶ ἄνομος ἐγκλεισμός Σας εἰς τὴν Μοῆν Φανερωμένην, ὑπῆρξε τὸ κρούφωμα τῆς εἰς τὴν ἐσωτερικὴν ζωὴν τῆς Ἐκκλησίας ἀσεβοῦς Κυβερνητικῆς ἐπεμβάσεως καὶ πολιτικῆς ἀτασθαλίας.

Κατὰ τῆς τοιαύτης διπλῆς φεβερᾶς ἀνομίας, ἣτις, ὡς ἐφθῆν εἰπῶν, δὲν ἐστρέφετο μόνον κατὰ τοῦ προσώπου τῆς Ἑμετέρας Μακαριότητος, ἀλλὰ καὶ κατ' αὐτῆς τῆς Ἐκκλησίας, πλήττουσα θεομῶν αὐτῆς Ἱερωτάτους, ὡς εἶναι: οἱ δογματικοὶ αὐτῆς βροί, ὕψωσα τὴν φωνὴν προληπτικῶς μετὰ καὶ ἄλλων τριάκοντα δύο μελῶν τῆς Ἱεραρχίας ἐν τῷ πρὸς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας ἀπὸ 14 Νοεμβρίου 1938 ὑποδληθέντι ὑπομνήματι, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν 2ην παρελθόντος Ἰουλίου, ἡμέραν τῆς συγκαλήσεως τῆς Μείζονος Ἱερᾶς Συνόδου, προσθεῖς ἐν κατακλιθεῖ τῆς ἀγαρευσεῶς μοι, ὅτι ἡ τόσον σκαιῶς τρωθεῖσα πολιτικαίς, ὡς μὴ ὤφειλεν, ἐπεμβάσει, δικαιοσύνη τῆς Ἐκκλησίας ἐπάδαλλεν ὥστε ἡ Ἱεραρχία τῆς νὰ ἀπεφαίνεται ἐπὶ τοῦ ζήτηματος καὶ εἰς ἡν περιπτώσιν θὰ εἶχον ἐκλείπει ἐκ τοῦ κῆμου τοῦτου ἐν τῷ μεταξύ χρόνῳ τὰ ἀμέσως ἐνδιαφερόμενα διὰ τὸν Ἀρχιεπισκοπικὸν Θρόνον πρόσωπα. Μολονότι δὲ ἡ παραμυθία ἐτελήθη ἤδη πλήρως εἰς τὴν Ἑμετέραν Μακαριότητα, οἱ ὑπερφηφίσαντες Αὐτῆς κατὰ τὴν 5ην Νοεμβρίου 1938 Ἱεράρχαι ἔχουσι καὶ αὐτεῖ τὴν αὐτοπαράκλησιν καὶ ἱκανοποίησιν, ὅτι ἡ ἐναντίον Ἑμῶν δίωξις κατέστησε τὴν Ἑμετέραν φιλὴν Μακαριότητα ἐπὶ πολυτιμότερον διὰ τὴν Ἐκκλησίαν, ἀλλὰ καὶ τὸ Ἔθνος κεφάλαιον καὶ τὴν ὅλην Αὐτῆς ἐν τῷ μέλλοντι ἀποστολὴν πλεον δαρύνουσαν καὶ σημαίνουσαν, διότι ἡ ἐκθῶρις ἐπιδληθεῖσα εἰς Ἑμὰς κάκως ἀπέβη εἰς αἰγλήνεντα φωτοστέφανον ὁμολογητοῦ καὶ ἀπέδειξεν ἔργῳ ἱκανόν καὶ διὰ πᾶσαν ἄλλην δοκιμασίαν καὶ δίωξιν καὶ θυσίαν.

Ἡ Ἑμετέρα Μακαριότης δύναται νὰ εἶναι ἐπὶ πλεον δεδαία, ὅτι σήμερον πᾶσα ἡ Ἱεραρχία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἡ σχεδὸν πᾶσα, συμπεριζέται τὴν γνώμην, ἣν περὶ αὐτῆς εἶχον κατὰ Νοέμβριον τοῦ 1938 καὶ εἶναι ἐτοιμοὶ νὰ συνεργασθῶσι μετ' αὐτῆς ἐν πάσῃ φιλοτιμίᾳ, συμποσίᾳ καὶ ἀγάπῃ διὰ τὴν προαγωγὴν τῶν καλῶς ἐννοουμένων συμφερόνων τῆς Ἐκκλησίας καὶ τὴν ἀνακούφιαν τοῦ λαοῦ. Ὁσῶν εὐτυχῆ ἔμαυτον, Μακαριώτατε, διότι κατὰ τοῦς παρόντας χαλεπωτάτους καιροὺς Ἐκκλησία καὶ Ἱεραρχία καὶ

λοιπός Κλήρος θά ἔχωμεν θεοδικιασμένον ἐν παντί Προκαθημένον καί ἡγέτην, ὅστις, καθ' ἃ καί ζημοσίᾳ διεδήλωσεν, ἐπιληφθῆσεται ἐκ τῶν πρώτων τοῦ κατὰ τὴν ἐμὴν ταπεινὴν γνώμην προέχοντος προβλήματος τῆς κοινωνικῆς προνοίας, ὅπερ ἐγείρεται κρισιμώτατον καί εἶναι ἄκρως ἐπιτακτικόν καί ἐπιγίγουσα ἢ σκοπιμωτέρα καί λυσιτελεστέρα ἀντιμετώπισις αὐτοῦ δι' ἐνιαίου συντονισμοῦ ὄλων τῶν ἐπὶ μέρους προσπαθειῶν, ἣ δὲ Μακαριότης Ἰμῶν κέκτηται καὶ νῆν ἀναγνώρισιν ἀσυναγωνίστου εἰδικότητος ἐπὶ τοῦ πεδίου αὐτοῦ καί ἡ ἐπιτυχία αὐτῆς ἐν τῇ ἀναλήφῃ τοῦ ἔργου καί σπουδαίου τούτου καθήκοντος θά ἀποδῇ καί καταφανεστάτη δικαίως τῆς Ἐκκλησίας. ἐκ τῶν κόλπων τῆς ὁποίας καί ἀπέρρευσεν ἀπ' αὐτῶν ἤδη τῶν πρώτων αἰῶνων τῆς ζωῆς τῆς καί ἐξεδηλώθη ὡς ὄργανωμένη πολυσχιδῆς κοινωνικῆς πρόνοια, συντελέσασα τεραστίως μετὰ τῆς θεωρητικῆς Εὐαγγελικῆς διδασκαλίας εἰς τὴν ἠθικοκοινωνικὴν ἐπιβολὴν τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ, εὐκολύνασα μάλιστα καί τὴν ταχύτεραν διάδοσιν καί ἐπιβολὴν τοῦ δόγματος τῆς πίστεως τῆς μεταξὺ λαῶν ποικίλων καί ἔθνων. ἔχι μόνον θεράστων, ἀλλὰ καί ἐν πολλοῖς πεπολιτισμένων τοιοῦτων.

Χωρῆσατε, ὅθεν, Μακαριώτατε, μετὰ θάρρους καί ἀνεκτινὸς ἀναβολῆς, συμφώνως τῇ καί πρὸς ἡμᾶς καί πρὸς τὸν λαόν ἐξαγγελθείσῃ ἐν τῇ ἐνθρονιστηρίῳ Ἰμῶν λόγῳ ὑποσχέσει, ἐπὶ τὸ τρισάξιον ἔργον τῆς οργανώσεως τῆς κοινωνικῆς προνοίας καί ἐστὶ βέβαιος, ὅτι οἱ Ἱεράρχαι καί λοιπὸς Κλήρος, ἀλλὰ καί οἱ πλοῖοι τοῦ λαοῦ, θά συντρέξωμεν Ἰμᾶς πάσῃ δυνάμει.

Ἡ Μακαριότης Ἰμῶν δύναται ἀπὸ τοῦδε μετὰ τῆς Ἱεραρῆς Συνόδου νὰ μεριμνήσῃ, ὅπως καθορισθῶν αἱ γενικαὶ γραμμαὶ τῆς ἀναδιοργανώσεως κατὰ τρόπον καί μέθοδον ὅπως πρωτότυπον τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος κινήσεως καί πρακτικῆς ζωῆς τῆς Ἐκκλησίας, ὥστε, εὐθὺς ὡς αἱ ἐσωτερικαὶ καί ἐξωτερικαὶ συνθήκαι ἐπιτρέψωσιν καί πρὶν ἢ ἄρξῃται ὁ χειμῶν, νὰ εὐρεθῶμεν ἑτοιμοὶ ἐπὶ τὴν πραγματοποιήσασιν τοῦ ἔργου, τῆς συστηματικῆς δηλονότι ἀνακουφίσεως τῶν λαϊκῶν ἰδίᾳ τάξεων.

Ἡ Ἐκκλησία μας, ἀφήγουσα κατὰ μέρος τοὺς τύπους καί τὰς ἐσπερημένας ἀνωτέρου χριστιανικοῦ πνεύματος μικρομερίμνας τῆς, ἕξ ἀναλάβῃ ὅλα τὰ ἐκ τοῦ Εὐαγγελίου ἀπορρέοντα καθήκοντα τῆς καί ὅλας τὰς ἐκ τῆς ἱστορίας καί τοῦ ἐνδόξου αὐτῆς παρελθόντος εὐθύνας τῆς καί ἕξ μὴ ἀπαξίωσῃ νὰ θεωρήσῃ ἑαυτὴν ὀπόλογον καί ἐναντι τοῦ Θεοῦ καί ἐναντι τῆς κοινωνίας καί τοῦ χειμαζομένου ἔθνους, ὡς τοσάκις ἐπραξε κατὰ τὴν μακραίωνα αὐτῆς ἱστορίαν, ἐν τῇ πίστει ὅτι κέκτηται πνευματικὴν ἐξουσίαν ἐπισκοπιμὴν καί ἔξω τοῦ ἀσθηρῶς πνευματικοῦ αὐτῆς πεδίου, περιλαμβανούσαν καί τὰς ἡθικὰς σφαιρας τῆς κοινωνικῆς ἀλληλεγγύης καί τῆς δημοσίας ζωῆς. Ὁφείλει νὰ καταστῇ ἡ Ἐκκλησία, ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τῆς Ἰμετέρας Μακαριότητος, κυφάλη πάσης πνευματικῆς ζωῆς καί τὸ μοναδικὸν κέντρον, εἴ ὅ νὰ ἐκπορευθῆται πᾶσα κίνησις καί πᾶσα ἐνέργεια καί παρ' αὐτῆς καί μόνῃς νὰ ἐξαρτῶνται ὅλοι αὐτῆς οἱ λειτουργοί, ἐνιαίαν καί ὁμοίμορφον κληρικὴν σκέψιν καί θεολογικὴν συνείδησιν ἔχοντες, μὴδ' ἐπ' ἐλάττωτον περῶμενοι νὰ ὑποκαθίστουν εὐκαίρως ἀκαίρως τὴν ὑπόστασιν τῆς Ἐκκλησίας, εἴτε ὡς ἄτομα ἐνεργοῦν εἴτε ὡς σωματεῖα θερησκευτικὰ ἐργάζονται καί κινεῖνται, μειοῦντες ἠθικῶς τὴν ἐξουσίαν τῆς καί τὸ κῆρὸς τῆς, διότι ταυταῖτα κινήσεις καί διαθέσεις μόνον ἐντὸς ἄκρως προτεσταντικῶν ἐκκλησιαστικῶν πεδίων δύναται νὰ καλλιεργῶνται, ἔπου ἐκκλησιαστικῆς αὐθεντίας, ἐνιαία διόκησις καί ὁμοίμορφος θεολογικὴ σκέψις δὲν κρίνονται ὡς στοιχεῖα ἀπαραίτητα εἰς αὐτάς, ὑπαρξὲν καί ἀνάπτυξιν θερησκευτικῆς Κοινότητος. Εἰς τὴν διοικούσαν Ἐκκλησίαν ἀπόκειται νὰ ἐξεύρῃ καί νὰ καθορίσῃ τοὺς ὅρους, ἐντὸς τῶν ὁποίων δύναται νὰ ὑφίστανται θερησκευτικὰ ὄργανωσις καί σωματεῖα, τὰ ὁποία λέγουσιν ὅτι θέλουσιν ἐν ἀρρήκτῳ μετὰ τῆς Ἐκκλησίας συνδέσασθαι καί διακονοῦν ὑπὲρ τοῦ ἔργου αὐτῆς.

Ἐπείγει προσέτι, Μακαριώτατε, κατὰ τὴν γνώμην μου καί τὸ ἐξῆς ἔργον, τὸ σπουδαιότερον ἴσως καί σοφωτάτερον ἀπὸ ὅσα δύναται νὰ ἀσφαλισθῶσιν τὴν Ἐκκλησίαν μας κατ' αὐτάς: Ὁ καθορισμὸς κατὰ τρόπον σαφῆ καί ἀνεπίεκτον ἀμφισβητήσεως καί παρερμηνειῶν τῶν παρ' ἡμῖν σχέ-

σεων Ἐκκλησίας καί Πολιτείας μὲ πλήρη διασφάλισιν τῆς αξιοπρεπείας καί τῆς ἀπαραίτητου αὐτοτελείας τῆς Ἐκκλησίας, ὥστε νὰ μὴ δύναται μήτε τὰ κόμματα, μήτε οἱ τυχόν δικτάτορες νὰ θεωροῦν τὴν Ἐκκλησίαν ἄγρον ἀφρακτον καί ἀφύλακτον, ἀνοικτὸν εἰς πᾶσαν καταπάτησιν μὲ ἀποτέλεσμα τὴν καταρράκωσιν τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ κύρους καί τὴν ἐξέθλιψιν τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ὕπουργήματος. αὐτὰ συνεπιφέρουν ἀσφαλῆ καί βεβαίαν τὴν κατόπτωσιν τῆς θερησκευτικῆς ζωῆς.

Εἰς τὴν μεγίστην ὡς ἂν προσπάθειαν, Μακαριώτατε, οὐδεὶς εἶναι σήμερον κάλλιον Ἰμῶν παρεσκευασμένος νὰ ἡγηθῇ καί δράσῃ ἀποδοτικώτερον μὲ τὴν ἀμφιλαφεῖ παίδευσιν Ἰμῶν, τὴν θεολογικὴν καί τὴν νομικὴν, ἀλλὰ καί μὲ δύναμιν θελήσεως οὐ τὴν τυχοῦσαν καί πειθῶ λόγου ὑπέροχον, δύνασθε νὰ εἰσθε ἐ κάλλιστος συνήγορος τῆς ὀρθῆς καί προσηκούσης ἐπιλύσεως ὄλων τῶν ὡς ἂν διγύτων προβλημάτων τῆς Ἐκκλησίας μας, ἀνευ τῆς ὁποίας οὐδὲν τὸ σοβαρὸν δύναται νὰ ἐπιτευχθῇ καί ἐπιτευχθέν νὰ διαρκῆσῃ καί ἀποδώσῃ πλουσίαν καρποφορίαν εἰς ὅξαν τοῦ Ἀρχιεπισκοπικοῦ Χριστοῦ καί θετικῆν δοθήθειαν καί παραμυθίαν τοῦ ἀναξίπαυτου ἡμῶν ἔθνους.

Τῆς Ἰμετέρας Μακαριότητος ἐν Χριστῷ ἀγαπητὸς ἀδελφός καί ὅλος πρόθυμος

† Ὁ Μητροπολίτης Σαφου ΦΙΛΑΡΕΤΟΣ

22. Ὁ Σεβασμιώτατος Ἐλασσάνος

Μακαριώτατε Δέσποτα.

Ἀσμένως ἐξεξάμεθα τὸ ἀπὸ 10ης Ἰουλίου ε. ε. οεπτὸν τῆς Ἰμετέρας Γερασίας Μακαριότητος Γράμμα, δι' οὗ ἐθηρεσθητῆ νὰ ἀναγγεῖλῃ ἡμῖν τὴν καί αὐθις, διὰ κανονικῆς ὁδοῦ, ἀποκατάστασιν αὐτῆς ἐπὶ τὸν θρόνον τῆς Θεσσοφρυχίου Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν καί τὴν ἀνάληψιν καί ἔργῳ τῶν καθηκόντων τοῦ Προκαθημένου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Ἰηθουσῶνως ἤδη εἰς ἀπάντησιν προαχόμενοι, ἐγκάρδια ἐπὶ τῇ εὐφροσύνῳ ἐνθρονίσει: αὐτῆς ὑπεβάλλομεν συγχαρητήρια, θερμότητος πρὸς τὸν Βίρηνάρχην Θεὸν ἀναπέμποντες εὐχὰς καί δεήσεις ὑπὲρ ἐνιαχίσεως καί εὐκλεοῦς μακροημερεύσεως τῆς Ἰμετέρας πεπνυμένης Μακαριότητος, ἧτις ἐπὶ συνεχεῖς τριάκοντα καί δύο μῆνας ἐν τῇ ἡσυχαστηρίῳ τῆς Ἱεραρῆς Μονῆς Φανερωμένης Σαλαμίνος ἐμδριθῶς ἐμμελετήσασα τὰς ἐξαιρετικῶς δυσχερεῖς περιστάσεις τῆς Ἐκκλησίας καί τὰς πολυειδεῖς καί ἐπιτακτικὰς ἀνάγκας τοῦ χριστοπωνύμου πληρώματος καί τὴν μὲν Ἀλήθειαν ὡς λαμπράδα φωτός, τὴν δὲ δικαιοσύνην ὡς πυξίδα ἀλάνθαστον ἔχουσα, θέλει, εὐδόλως προουμένη πρὸ τοῦ σημερινοῦ κλυδωνοῦ, ἐπιληφθῆ μετὰ τῆς διακρινούσης αὐτῆν δραστηριότητος, τῆς ἐπιλύσεως πάντων τῶν ἀπασχολούντων τὴν χειμαζομένην Ἐκκλησίαν καί τὸν ταλαιπωρούμενον Ἑλληνικὸν λαόν ζητημάτων καί θέλει ἀσφαλῶς πραγματοποιήσῃ τοὺς διακεῖς ἀρφοτέρων πόθους.

Ἐνταῦθα λοιπόν, Μακαριώτατε, καί κατασοδοῦ, ἐν πεποιθήσει ἀκραδάντῳ, ὅτι μετὰ σοῦ ὁ Κύριός σου, εἰς πάντα ὅν ἔν πορευῆ.

Ἐπὶ τούτοις ἐν φιλήματι ἀδελφικῷ περιπτυσσόμενος αὐτὴν, διατελῶ μετὰ σεβασμοῦ καί ἀγάπης

Τῆς Ἰμετέρας Γερασίας Μακαριότητος

Ταπεινός ἐν Χριστῷ ἀδελφός καί ὅλος ἀφωτισμένος

† Ὁ Ἐλασσάνος ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ

Ἀθήνησ: τῇ 20ῇ Αὐγούστου 1941

Παρακαλοῦνται αἱ Ἱεραὶ Μητροπόλεις, ὅπως ἀποστέλλουν πρὸς τὸ Δελτίον τῆς Ἐκκλησίας σίντομον ἱστορικὸν τῆς κινήσεως αὐτῶν κατὰ τὸ διαφρεῦσαν ἰδίῃμερον, τὸ ὁποῖον θά δημοσιεύεται εἰς τὴν στήλην τῶν ΧΡΟΝΙΚΩΝ

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Αἱ ποινικαὶ δίκαι.

Ἡ Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν δι' ἐγκυκλίου πρὸς τοὺς ὑπαγομένους εἰς αὐτὴν ἐκκλησιαστικοὺς λειτουργοὺς συνέστησεν, ὅπως μὴ καταφεύγουν οὔτοι εἰς τὰ ποινικὰ δικαστήρια ἄνευ ἀδείας τοῦ ἀρχιεπισκόπου καὶ μετὰ προηγουμένου ἔλεγχον ἐκ μέρους αὐτοῦ τῶν στοιχείων, εἰς τὰ ὁποῖα βασίζεται ἡ μήνυσις. Ἡ σημασία καὶ ἡ σκοπιμότης τῆς συστάσεως αὐτῆς εἶναι τόσον φανεραί, ὥστε νὰ μὴ ὑπάρχῃ ἀνάγκη ἐνθυμίας ἀναπιτύξεως. Δὲν εἶναι οὔτε νοητὸν οὔτε ἐπιτετραμμένον νὰ ἐμφανίζονται ὡς μηνυταὶ ἐκκλησιαστικοὶ λειτουργοὶ δι' αἰτίας, αἱ ὁποῖαι θὰ ἦτο δυνατόν νὰ ἐνθυμισθοῦν χωρὶς ἐπέμβασιν τῆς ποινικῆς δικαιοσύνης τῆς Πολιτείας. Ὅπως ὁρθότατα τονίζεται εἰς τὴν ἀρχιεπισκοπικὴν Ἐγκύκλιον, ἡ ἀνάμειξις κληρικῶν εἰς ποινικὰς δίκας προκαλεῖ, κατ' ἀνάγκην, προστριβὰς αὐτῶν μετὰ τῶν πνευματικῶν τῶν τέκνων, καταστρίπτει τὸ κῆρὸς τῶν καὶ ἐκθῆτει τὸ γόητρον τῆς Ἐκκλησίας εἰς τὴν συνείδησιν τοῦ ἐκκλησιασματος. Ἴσως, θὰ ὑπάρξουν καὶ περιπτώσεις, κατὰ τὰς ὁποίας θ' ἀποβῆ ἀναπότρεπτος ἡ προσφυγὴ εἰς τὴν κοσμικὴν ποινικὴν δικαιοσύνην. Ἡ ἐκτίμησις ὅμως τοῦ ἂν πρόβῃ ἢ δὲν πρόβῃ νὰ γίνῃ ἡ προσφυγὴ τοῦ ἂν εἶναι ἢ δὲν εἶναι δυνατὸς ὁ εἰρηκτικὸς διακανονισμὸς τῶν ἀνακνυτουσῶν τυχὸν διενέξεων, δὲν ἐπιτρέπεται ν' ἀφεθῆ εἰς τὴν κρίσιν τοῦ ἀμέσως ἐνδιαφερομένου κληρικοῦ. Τοῦτο θὰ τὸ κρίνῃ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἐν πνεύματι δικαίας καὶ ψυχραὶ μου ἐξετάσεως τῶν πραγματικῶν περιστάτικῶν. Δὲν πρόπει δὲ ν' ἀπομένῃ καὶ ἡ ἐλαχίστη ἀμφιβολία, ὅτι ὁμοίως δὲν ε' ἀφίσῃ τὸν κληρικὸν χωρὶς τὴν προσήκουσαν ἰκανοποίησιν, τῆς ὁποίας ὁ τυχὸν ἀδικούμενος κληρικὸς δικαιούται. Πάντως ὅμως δὲν εἶναι δυνατόν νὰ καταφεύγῃ ὁ κληρικὸς εἰς τὴν κρίσιν κοσμικῶν δικαστῶν πρὶν ἐξαντληθῶν ὅλα τὰ μέσα τῆς ἐν πνεύματι χριστιανικῆς ἀγάπης διενθετήσεως τῆς διαφορᾶς.

Πλεονέκται καὶ συκοφάνται.

Σημειοῦμεν διὰ τὰ στηλιτεύσωμεν μίαν ἀξιοθρήνητον περίπτωσιν ἀπληστίας καὶ συκοφαντίας, ἡ ὁποία ἀποκτᾷ ἰδιάζουσαν σημασίαν ὑπὸ τὰς σημερινὰς συνθῆκας. Ἐστίατωρ, πλουτῶν εἰς βάρος τῶν πεινῶντων συμπολιτῶν του, κατεδικάσθη ἐπὶ αἰσχροκερδεῖα ὑπὸ τοῦ οἰκείου δικαστηρίου κατ' ἐπανάληψιν—ὅπερ ἀποδεικνύει ἀδίστακτον καὶ ἀμετανόητον ἄνθρωπον. Μνησικακῶν οὔτως καθ' ἑνὸς τῶν μηνυτῶν, κατήγγειλε τοῦτον πρὸς τὰς ἀρχὰς κατοχῆς ψευδῶς καὶ ἐν γνώσει τοῦ ψεύδους διὰ πρᾶξιν, ἡ ὁποία, ἀποδεικνυομένη, θὰ εἶχε βεβαιότητα συνεπειᾶς ἐναντίου του. Ἐθιχῶς, τὸ ψεῦδος ἀπεδείχθη καὶ ἡ συκοφαντία ἀνευράπη. Παρέμεινεν ὅμως—καὶ μετὰ τὴν ἀθώωσιν τοῦ συκοφαντηθέντος—ἀκέραιον τὸ ζήτημα τῆς τυφλώσεως, εἰς τὴν ὁποίαν ὁδηγεῖ τὸν ἄνθρωπον ἡ ἀπληστία τοῦ ἐνδόλου πλούτου. Βεβαίως, ὁ ἀθέμιτος πλουτισμὸς

Ἡ ΠΥΡΚΑΓΙΑ ΤΩΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΩΝ

Κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς παρελθούσης Τρίτης, ὁ Μακαριώτατος Πρόεδρος αὐτῆς ἀνεκοίνωσεν, ἐν μέσῳ θαυμάτης συγκινήσεως, τὰς ὑπαρχούσας, πενιχράς, πληροφορίας διὰ τὰς ζημίας τὰς ὁποίας τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ὑπέστη συνεπείᾳ τῆς πυρκαϊᾶς τῆς 20ῆς Σεπτεμβρίου. Ἐν συνεχείᾳ, διέγραψε τὰς γενικὰς γραμμὰς τοῦ καθήκοντος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, προειπὼν, ὅτι πρὸς τὸν τηλεγραφῆματός, τὸ ὅποion πρόπει ν' ἀπευθῆν ἡ Ἱερὰ Σύνοδος πρὸς τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην ἐξ ὀνόματος τοῦ ἑλληνικοῦ Κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ, ἐξευρεθῆ τρόπος ἐμπράκτου ἐκδηλώσεως τῆς συμπαθείας ταύτης πρὸς παραμυθίαν καὶ μερικὴν ἀντιμετώπισιν τῶν ὀλιγῶν ζημιῶν.

Οἱ Σεβασμιώτατοι Σύνοδοι παρέσχον πλήρη ἐξουσιοδότησιν εἰς τὸν Μακαριώτατον Πρόεδρον, ὅπως συντάξῃ καὶ ἀπευθῆν τηλεγράφημα συμπαθείας πρὸς τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην, ῥηθίμιση δέ, κατόπιν συνηνοήσεως μετὰ τῆς Κυβερνήσεως, τὸν τρόπον τῆς ὀλιγῆς ἐνισχύσεως τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου διὰ γενικωτέρας συμμετοχῆς τοῦ Κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ.

εἶναι εἰς πᾶσαν ἐποχὴν πρᾶξις ἠθικῶς ἀπόβλητος καὶ κοινωνικῶς ἀπαράδεκτος. Εἰς τὰς σημερινὰς ὅμως στιγμὰς, ἡ συσσώρευσις ἀνόμου πλούτου, χωρὶς διάκρισιν ἐκλογῆς μέσων, ἰσοδυναμεῖ πρὸς τὸ βαρύτερον ἐκ τῶν ἐγκλημάτων, τὰ ὁποῖα δύναται νὰ διαπραξῆ τις καὶ ὡς Χριστιανὸς καὶ ὡς Ἕλλην. Ἐναντίον τῶν τοιούτων πλουτομανῶν—εὐτυχῶς ἐλαχίστων—οἱ πολῖται ὀφείλουσιν νὰ ἀντιδράσῃ διὰ παντὸς νομίμου μέσων. Δὲν ἔχουν τίποτε νὰ φοβηθοῦν ἀπὸ ἐνδεχομένην συκοφαντίαν των. Θὰ ἔλθῃ ἡμέρα κατὰ τὴν ὁποίαν καὶ οἱ παρανόμως πλουτήσαντες θὰ δόσων λόγον τῶν πρᾶξεῶν των ἐνώπιον τῆς δημοσίας συνειδήσεως, προτιμῶν λογοδοτήσων πρὸς τὸν Θεόν. Διότι—ὅπως δογματίζει ὁ ἱερός Χρυσόστομος—«τοὺς χρημάτων ἐρῶντας καὶ βασκάνους καὶ κακοήθεις καὶ πολυόρκους καὶ ἐπιόρκους καὶ θρασεῖς καὶ λοιδοροὺς καὶ κλέπτας καὶ ἀναισχύντους καὶ ἰταμοὺς καὶ ἀγνώμονας καὶ πάντα ἀνάγκη εἶναι τὰ κακά».

Εἰς γνώσιν τῶν ἐνδιαφερομένων.

Ἀπὸ τοῦ σημερινοῦ φύλλου διακόπτεται ἡ ἀποστολὴ τοῦ εἰς πάντας τοὺς συνδρομητὰς, οὔτινες δὲν κατέβαλον τὴν συνδρομὴν αὐτῶν μέχρι καὶ τοῦ τρέχοντος ἔτους 1941. Τὸ μέτρον ὑπῆρξε, δυστυχῶς, ἀναγκαῖον. Τοῦτο δὲ ὄχι μόνον διότι ἐπιβαρύνθησαν ὑπερμέτρως τὰ ἔξοδα τῆς ἐκδόσεως—ὅπως καὶ πάσης ἄλλης ἐφημερίδος—ἀλλὰ καὶ διότι δὲν ἦτο ἐπιτετραμμένον νὰ στέλλονται πλέον φύλλα εἰς συνδρομητὰς, οὔτινες, δὲ τῆς συστηματικῆς, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, καθυστερήσεως τῶν συνδρομῶν των, ἐνίοτε μάλιστα ἐπὶ σειρᾶν ἐτῶν, διαδηλώνουν ἀδιαφορίαν πρὸς τὸ ἐπίσημον Δελτίον τῆς Ἐκκλησίας.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΑ ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ

[Καὶ ἄλλοτε ἠχολήθημεν ἀπὸ τῶν στηλῶν τῆς «Ἐκκλησίας»¹⁾ εἰς τὸ περιεχόμενον τῶν Εὐαγγελικῶν καὶ Ἀποστολικῶν τοῦ ὄλου ἐνικυτοῦ περικοπῶν Ἀλλ' ἡ ἱερά, καὶ ἐν τῷ ὅλῳ αὐτῆς, καὶ κατὰ μέρη, εἶναι πηγὴ ἀείρου καὶ θαυμάσιου «ὕδατος ζῶντος». Ὅσοι δὲν διατρέχοντες τὸν κίνδυνον νὰ θεωρηθῶμεν ταύτολογῶντες, ἐπανερχόμενοι καὶ ταύτην τὴν φοράν, ὡς ἔλαφοι δι' ὕδατος, παρὰ τὰς θέλας θείων ὑδάτων πηγῶν. Οὐδέ καθίσταται ποτε περιττὴ ἢ ἀπὸ τῶν θείων Γραφῶν διδασκαλία καὶ ὑπόμνησις. Διὰ μνήμης πάντοτε πρέπει νὰ ἔχωμεν τὴν εὐχυστόχαστον ῥῆσιν τοῦ ἱεροῦ Χρυσόστομου: «Ῥῆθμον πως ἢ ἀνθρωπίνῃ φύσει καὶ οὐκ ἄλλοτε πρὸς ἀπόλειαν, οὐ παρὰ τὴν τῆς φύσεως κατασκευὴν, ἀλλὰ παρὰ τὴν ἐκ προαιρέσεως βλάβην διὰ πολλῆς δεῖται τῆς ὑπομνήσεως» (Ὁμιλία III' εἰς τὸ κατὰ Ἰωάννην)].

ΛΟΓΙΟΝ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΚΑΡΠΑΘΙΟΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ Α' ΛΟΥΚΑ

(Λουκ. 5, 1—11).

α) Ἀπλοῦν καὶ ὀλιγὸν ἀπερίττον εἶναι τὸ περιβάλλον εἰς τὸ ὁποῖον εἰσάγει ἡμᾶς διὰ τῆς παρουσίας περικοπῆς ὁ ἱερός Εὐαγγελιστής. Μία ἀκρογιαλιὰ τῆς λίμνης Γεννησαρέτ' πλήθος λαϊκῶν μαζῶν συνωθούμενα ἐκεῖ δύο ἄλιευτικὰ πλοῖα προσδεδεμένα εἰς τὴν ἀμμόδη παραλίαν, καὶ παρέκει ἄλιεις παρ' αὐτὴν ἀτοπλύνοντες τὰ δίκτυά των, ἀναμφιβόλως δύσθυμοι καὶ στενοχωρημένοι, διότι «δι' ὄλης τῆς νυκτὸς κοπιῶσαντες ἔλαβον οὐδέν» (στίχ. 5). Κι' ὁ Ἰησοῦς καθήμενος εἰς ἓν ἀπὸ τὰ πλοῖα ταῦτα, «ὅ ἦν τοῦ Σίμωνος», ἀφοῦ ὀλίγον τοῦτο ἀπεμακρύνθη ἀπὸ τὴν ξηράν.—Δὲν ὁμιλεῖ εἰς τὴν καρδίαν ἡμῶν ἡ ἀφέλεια, τὸ ἀνεπιτήδευτον, τὸ ἄκομπον, ἢ ἀγαθωσύνη, ἢ συγκαιριαστικότητα, τὸ ἐλθρόσιον τοῦ Σωτήρος:—β) Ἐν μέσῳ τοῦ ταπεινοῦ ἐκείνου πλαισίου ὁποῖα σπινθηροβολία ζωῆς καὶ δρασεως! Ἐπιστρέφων ὁ Κύριος ἀπὸ πολύπρονον περὶ τὸ κήρυγμα τοῦ θείου λόγου περιωδεῖαν, δὲν ἀφίνει νὰ παρελθῇ ἀκωπος ἢ εὐκαιρία τῆς παρουσίας τοῦ ζητοῦντος αὐτὸν ὄχλου. «Καὶ καθίσας ἐδίδασκεν ἐκ τοῦ πλοίου τοὺς ὄχλους» (στίχ. 3) Βασύνηγον σήμαντρον διὰ πάντα χριστιανῶν καὶ κατ' ἐξαιρέσιον τρόπον διὰ τοὺς λειτουργοὺς τῆς Ἐκκλησίας, περὶ τῆς σπουδαιότητος καὶ ἀναγκαιότητος, ἀλλὰ καὶ εὐχερείας τοῦ καθήκοντος τῆς μεταλαμπαδεύσεως τοῦ φωτὸς τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ. Δὲν ἀπαιτοῦνται ἀποκτε στικοὶ πρὸς τοῦτο τόποι καὶ διατυπώσεις Ἐκκλησίας τοῦ Χριστιανοῦ λόγος εἶναι αὐτούσιον κήρυγμα.—Πρὸς τὴν διδασκαλίαν συνάπτεται τὸ θαῦμα, ἄλλῃ καὶ αὐτὴ διδασκαλία ὑπέροχος διὰ τῶν πραγμάτων. Καὶ τέλος: συναρπαστικὴ αὐτὰ παρηγήσεως καὶ ὑπεράνω τῶν ἔγκοσμιῶν ἐξυψώσεως πνοή, πτερόγισμα ψυχῶν ἀφελῶν καὶ ἀπαιδευτῶν πρὸς τὰ οὐράνια. Οἱ ἄλιεις ἐκεῖνοι «κἀφέντες ἅπαντα ἠκολούθησαν αὐτῷ» (στίχ. 11).—Ἡ μανία περὶ τὰ ἐγκόσμια, ἢ λύσσα πρὸς τὴν ἕλην καὶ τὸ χοῦμα καὶ τὴν εὐμάρειαν ποτὲ δὲν ἔλαβον ἰσχυρότερον ὁ ἴπισμα ἀπὸ τοῦ τῶν ἁλίων ἐκείνου τῆς λίμνης Γεννησαρέτ.—γ) Ἄς εἰσελθῶμεν εἰς τὸ βάθος τῆς συναρπαστικῆς ταύτης εὐκρίτου. Βεβαίως ὁ Ἰησοῦς, ὄντων τοῦ λόγου αὐτοῦ τὰ δίκτυα, δίκτυα πεπλεγμένα διὰ τῆς ἀγαθότητος,

τῆς παιτοδυναμίας, καὶ τῆς σοφίας του, εἶναι τὸ κύριον πρόσωπον τῆς μεγαλειώδους, ταύτης ἐμφανίσεως. Ἀλλὰ τίς δὲν διακρίνει τὴν εὐσεβῆ προστάθειαν καὶ τῶν ἀτλοϊκῶν ἁλίων; Τίς δὲν διακρίνει τοῦ ὄχλου ἐκείνου τὰς πνευματικὰς πτήσεις; Εἰσηλθὲν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ πλοῖον, διὰ τὸ «τὸν ὄχλον ἐπικεῖσθαι αὐτῷ τοῦ ἀκούειν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ.»! Ὡ! οἱ αἰψυχαὶ εὐγενεῖς, ὑψηλαί, εἰς τὰ «ταπεινὰ» ἐκείνα κοινωνικὰ στρώματα! Οἱ δὲ ἄλιεις: «Ἐπὶ τῷ ὄνματι τοῦ Ἰησοῦ» (στίχ. 5) ἔρριψαν καὶ πάλιν τὰ δίκτυα εἰς τὰ ὕδατα τῆς περιφύμου λίμνης. Οὐδεὶς δισταγμὸς, οὐδεμία ἀντιγωνία. Κοινὴ προσπάθεια καταβάλλεται ἀπὸ τὰ ἄλιευτικὰ πληρώματα καὶ τῶν δύο συνεταιρικῶν πλοίων. Τὸ δὲ πλοῖον αὐτῆς κοινῆς ταύτης προσπάθειας καὶ συνεργασίας, τοῦ Ἰησοῦ παρισταμένου, εὐλογοῦντος καὶ ἐνισχύοντος, ὑπῆρξεν ἢ πλοῦσία ἁλιεία.—Ἐργασία λοιπὸν, συνεργασία ἐν συμτυοῖα καὶ ἀδελφῶ σὺνη με σὺδαδωιασμένην ἀτένισιν πρὸς τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ, ἰδοὺ εἰ δύναται: πᾶσαν δυσχέρειαν νὰ ὑπερνικήσῃ, πᾶσαν ἀθυμίαν εἰς χαρὰν νὰ μετατρέψῃ, καὶ πᾶσαν στέρησιν εἰς θαυμάσιον.

II

ΚΥΡΙΑΚΗ Β' ΛΟΥΚΑ

(Λουκ. 6, 31—35)

Ἀνάγνωτος προβάλλει ἢ ἀντίθεσις τῆς πραγματικότητος πρὸς τὸ Εὐαγγέλιον. Ἡ ὑπόθεσις εἶναι σπουδαία, καὶ ὁ Ἰησοῦς μεταχειρίζεται τὴν γλῶσσαν τῆς ἀληθείας ἐν ὅλῃ τῇ ἀπλοῦτη αὐτῆς.—α) Παντοῦ εἶναι εὐκόλον νὰ συναντήσωμεν τὸ φεῖδον τῆς ἀγάπης ἀνθρώπου, οἱ ὅποιοι μᾶς ἀγαποῦν, διαπιπύονται ὑπὸ ἀγαθῶν πρὸς ἡμᾶς αἰσθημάτων, τοὺς ἀγαπῶμεν καὶ ἡμεῖς: ἀνθρώπους, οἱ ὅποιοι μᾶς φαίνονται χρήσιμοι, μᾶς ἐξυπηρετοῦν, μᾶς συντρέχουν, τοὺς ἐξυπηρετοῦμεν καὶ ἡμεῖς καὶ τοὺς συντρέχομεν' ἐπὶ πλέον, παρέχομεν τὴν ὑποστήριξίν μας ὀλοπρόθυμον, ὕλικὴν ἢ πνευματικὴν ἢ ἠθικὴν, ἐὰν εἰς τὸ μέσον ὑπάρχῃ περίπτωσις ἀποκομίσεως κερδῶν. Ἡ ἀγάπη μας εἰς τὴν περίστασιν ταύτην εἶναι σφόδρα περιποιητικὴ.—Ἀλλὰ τὸ οἰκοδόμημα ταύτης ἀγάπης εἶναι σαθρόν, λέγει ὁ Κύριος. Ἡ ὑψηλὴ ἀρετὴ τῆς ἀγάπης καταρρίπτεται εἰς τὸ χαμαιπετὲς ἐπίπεδον τῆς συναλλαγῆς. Καὶ ὑπὸ τὴν φαινομενικὴν τήρησιν τοῦ ἠθικοῦ νόμου τῆς ἀγάπης ὑπ' ὄρει ἢ ἀδλιεστέρῳ καταστρατήγησις αὐτοῦ Μόνον ἄνθρωποι τυφλοὶ ἀπὸ τὴν μέθην τοῦ συμφέροντος ἠμποροῦν νὰ θέσουν ὡς κανόνα τοῦ βίου των τὸ: «ὅς μου νὰ σοῦ δώσω» ἢ «σοῦ δίδω, διὰ νὰ μοῦ δώσῃς». Με τοιαύτας ἄρχαίς ἠμπορεῖ νὰ ἔχουν οἱ ἄνθρωποι ἀναμεταξύ των ποικίλα ὀφελήματα' ὅλ τοῖς λείπη ὁμως πάντοτε ἢ ἀπὸ Θεοῦ χάρις. Ἄγάπη με στάθμην τὸν ἠπολογισμὸν καὶ τὸ συμφέρον εἶναι πλαστογραφία ἀγάπης (στίχ. 32—34)—β) Ἡ χριστιανικὴ ἀγάπη δὲν εἶναι δόλωμα πρᾶσιμων συμφερόντων' δὲν εἶναι φραγμὸς τῶν ὀρίων τῆς συναλλαγῆς: δὲν εἶναι ψιμυθίον ἰδικίας, ἐδικητικῶς πολλῆς, καὶ ἐμεταλλεύσεως. Ἡ χριστιανικὴ ἀγάπη ἀναχωρεῖ ἀπὸ τὴν δικαιοσύνην διέρχεται διὰ τῆς ἀνεξικακίας καὶ φθάνει εἰς τὸ ἔλεος (στίχ. 31—35). Τότε εὐρίσκει

1) Ἐκκλησία. τόμ. Η' 1924· τόμ. ΙΔ' 1936· τόμ. ΙΕ' 1937.

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ

— Αηγούσης την 30ήν Σεπτεμβρίου της τρεχούσης ΠΖ' Συνοδικής Περιόδου, αποχωρούν οι Σεβασμιώτατοι Μητροπολίται 'Αλεξανδρουπόλεως κ. 'Ιωακείμ, 'Ελασσώνος κ. Καλλίνικος, Χαλκίδος κ. Γρηγόριος και Καρυστίας κ. Παντελεήμων.

Κατά την νέαν ΠΗ' Συνοδικήν Περίοδον από 1ης 'Οκτωβρίου 1941 μέχρι 30ης Σεπτεμβρίου 1942, ή 'Ιερά Σύνοδος θ' άπαριστή, υπό την προεδρίαν του Μακαριωτάτου 'Αρχιεπισκόπου, εκ των έξις Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτών: Παραμυθίας κ. Γεωργίου, Πολυανής και Κιλκισίου κ. Κυρίλλου, 'Ηλείας κ. 'Αντωνίου, Μεσσηνίας κ. Πολυκάστρου, Σύρου, Τήνου, 'Ανδρου κ. Φιλαρέτου, Δημητριάδος κ. 'Ιωακείμ, Θεσσαλιώτιδος και Φαναριοφερσάλων κ. 'Ιεζεκιήλ, Καλαβρύτων και Αιγιαλείας κ. Θεοκλήτου, Φλωρίνης κ. Βασιλείου, Σιδηροκάστρου κ. Βασιλείου, Δρυϊνουπόλεως κ. Δημητρίου, Νικοπόλεως και Πρεβέζης κ. 'Ανδρέου, όστις εκλήθη εις άναπλήρωσιν του Σεβασμ. Μητροπολίτου Μηθύμνης κ. Διονυσίου, παραιτηθέντος των Συνοδικών αυτού καθηκόντων διά λόγους υγείας.

— 'Εχορηγήθησαν άδειαι:

1. Εις τόν Σεβ. Αιτωλίας και 'Ακαρνανίας κ. 'Ιερόθεον, είκοσαήμερος δι' 'Αθήνας.
2. Εις τόν Σεβ. Λευκάδος κ. Δωρόθεον, δεκαπενθήμερος διά Πάτρας.

— Προήχθησαν:

1. Εις τόν βαθμόν Γραμματέως α' τάξεως ο Γραμματεύς της 'Ιεράς Μητροπόλεως Αιτωλίας και 'Ακαρνανίας Κωνσταντίνος Πούλος.

2. Εις τόν βαθμόν 'Ακολουθού ο Γραφεύς του Μητροπολ. Γραφείου 'Υδρας 'Αναστάσιος Γεωργαδοπαπαδάκος.

— Διωρίσθησαν 'Ιεροκήρυκες:

1. 'Ο άρχιμ. Διονύσιος Χαραλάμπους παρά τη 'Ιερά Μητροπόλει Μηθύμνης.

2. 'Ο ιεροδιάκονος Αύγουστίνος Καντιώτης παρά τη 'Ιερά Μητροπόλει 'Ιωαννίνων.

— Διωρίσθησαν μέλη των 'Επισκοπικών Δικαστηρίων:

1) της 'Ιεράς Μητροπόλεως Τρίκκης: Τακτικά: οι αιδεσιμώτατοι Δημήτριος Δονταντινίδης και 'Ιωάννης Γουγάς, 'Αναπληρωματικά: οι αιδεσιμώτατοι Χρήστος Μπεντάς και Χρήστος Μπαρμπάλης.

2) Της 'Ιεράς Μητροπόλεως Μονεμβασίας και Σπάρτης: Τακτικά: οι αιδεσιμώτατοι Ευάγγελος Γαλανόπουλος και Γεώργιος Καραχάλιος, 'Αναπληρωματικά: οι αιδεσιμώτατοι Παναγιώτης Κεφαλάς και Γεώργιος Βακάνης.

ΙΕΡΑ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ

— Την Α.Μ. τόν 'Αρχιεπίσκοπον έπεσκέφθησαν οι Σεβασμιώτατοι Μητροπολίται Παραμυθίας κ. Γεώργιος, Δημητριάδος κ. 'Ιωακείμ, Πρεβέζης κ. 'Ανδρέας, Μεσσηνίας κ. Πολυκάστρου και Κορινθίας κ. Μιχαήλ.

— 'Εγένοντο δεκτοί εις άκρόασιν οι κ. κ. Πέτρος Μαυρομηχάλης, Γ. 'Εξηντάρης και Κλ. Μανέας, πρόην 'Υπουργοί, οι καθηγηταί Πανεπιστημίου κ. κ. Γερούλιανος, Ράμμος και Πίντος, ο Δ)τής της Παιδαγωγικής 'Ακαδημίας κ. Γ. Παλαιολόγος, ο Γενικός 'Αρχιστρός κ. 'Επ. Γκινάκας, οι Εισαγγελείς κ. κ. Κωνσταντινίδης, Τρικκαίος και Μπαζούρας, ο Πρόεδρος της Κοινότητος Νέας Σμύρνης.

την πλήρωσιν αυτής, τότε «ο μισθός των αγαπώντων πολυς» από του Θεού, βραβεΐον άρετής, τότε ά ποδεικνύονται «υιοί 'Υψίστου» όστις «χρηστός έστιν επί τούς άχαρίστους, και πονηρούς». Το «έλεος», ή συμπάθεια δηλαδή και ή χάρις και προς αυτούς τούς έχθρούς, και τούς άχαρίστους, και τούς πονηρούς, τό έλεος είναι της χριστιανικής αγάπης ή ύψιστη κορυφή. «Γίνεσθε ούν οϊκτιζόμενες, καθώς και ο Πατήρ υμών οϊκτιζόμενος έστίν».

νης κ. Καρύλλος. 'Επίσης έγένετο δεκτή Μικτή 'Επιτροπή του Σωματείου «Φιλική 'Εταιρία» του Πειραιώς, ήτις επέδωκε ψήφισμα, δι' ού ο Μακ. 'Αρχιεπίσκοπος άνακηρύσσεται επίτιμος Πρόεδρος.

— Την 14 Σεπτεμβρίου ο Μακαριώτατος προέστη της θείας λειτουργίας έν τῷ 'Ιερώ Ναῶ της Μητροπόλεως, έχων συλλειτουργούς τούς Σεβασμιωτάτους Συνοδικούς Συνέδρους Αλεξανδρουπόλεως κ. 'Ιωακείμ, Παραμυθίας κ. Γεώργιον, Σύρου κ. Φιλαρέτον και Φλωρίνης κ. Βασιλείου, εκ δέ των παρεπιδημούντων τούς Σεβ. Μητροπολίτας 'Αρτης κ. Σπυρίδωνα, Θεσσαλιώτιδος κ. 'Ιεζεκιήλ και Γόρτυνος κ. Προκόπιον, κηρύξας άμα καταλλήλως επί της εορτής της 'Υψώσεως του Τιμίου και ζωοποιού Σταυρού.

— 'Ο Μακαριώτατος την παρελθούσαν εβδομάδα μετέβη εις την ιδιαίτεραν Του πατρίδα Δορυβισάν Ναυπακτίας, όπως παραστή εις την κηδείαν του άποβιώσαντος πατρός Του Νικολάου Παπανδρέου.

— Συνήλθον εις συνεδρίαν έν τη 'Ι. 'Αρχιεπισκοπή υπό την προεδρίαν του Μακαριωτάτου τα Διοικητικά Συμβούλια των 'Εκκλησιαστικών 'Οργανισμών ΟΔΕΠ και ΤΑΚΕ, Μητροπολιτικού Συμβουλίου, 'Οργανοτροφείου Βουλιαγμένης κλπ.

ΧΕΙΡΟΤΟΝΙΑ ΔΙΑΚΟΝΩΝ

'Ο πτυχιούχος της Θεολογίας Σπυρίδων Μπαζαΐος, κληρικός μοναχός έν τη 'Ιερά Μονή Κορώνης της 'Ιεράς Μητροπόλεως Θεσσαλιώτιδος και μετονομασθείς Σολομών, χειροτονήθη Διάκονος υπό του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Θεσσαλιώτιδος κ. 'Ιεζεκιήλ επί τη μνήμη των Γενεθλίων της Θεοτόκου έν τῷ 'Ιερώ Ναῶ των Ταξιαρχών (Πύλη 'Αγοράς).

— 'Επίσης ο τριτοετής φοιτητής της Θεολογίας Σάββας Κοσκινάς, κληρικός μοναχός έν τη ίδια ως άνω μονή και μετονομασθείς Σίλλας, χειροτονήθη Διάκονος την 15 Αύγουστου επί τη μνήμη της Κοιμήσεως της Θεοτόκου υπό του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Θεσσαλιώτιδος κ. 'Ιεζεκιήλ έν τῷ 'Ιερώ Ναῶ 'Εδαγγελιστρίας (Χαροκόπου).

ΔΙΩΡΙΣΜΟΣ ΙΕΡΟΚΗΡΥΚΟΣ

Διωρίσθη 'Ιεροκήρυξ παρά τη 'Ιερά Μητροπόλει Θεσσαλιώτιδος ο ιεροδιάκονος Ευστάθιος Μπιλάλης.

ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗ ΔΙΑΚΟΝΙΑ

Διά Διατάγματος διωρίσθη Προϊστάμενος έν τη 'Αποστολική Διακονία ο πανοσιολογιώτατος 'Αρχιμανδρίτης κ. Τιμόθεος Ματθαΐακης, μέχρι τούδε Γραμματεύς παρ' αυτής.

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΑ

ΣΥΜΜΕΙΚΤΑ ΘΕΟΛΟΓΙΚΑ ΜΕΛΕΤΗΜΑΤΑ

'Υπό τῷ κ. Νικ. Κ. Καψή πτυχιούχου της Θεολογίας έδημοσιεύθη περισοπούδαστος συγγραφή ('Αθήνα 1939 σ. 140) υπό τόν άνω τίτλον. Μετά την εκ βαθείας εύγνωμοσύνης άφιέρωσιν του έργου εις την μνήμη της Μητρός του δημοσιεύεται βραχύς πρόλογος, έξ ου δηλοῦται, ότι ο συγγραφεύς έν τη παρούση μελέτη άναδημοσιεύει μετά προσθηκών και μεταβολών όσα άλλαχου σοφοραδικώς έδημοσίευσεν ίνα ταῦτα μελετηθῶσι συνειλεγμένα εύχερέστερον.

Το πρώτον κεφάλαιον όμιλεϊ περί 'Αγγέλων, οτινες αποτελοῦσι τόν άόρατον πνευματικόν κόσμον. 'Εξετάζεται τί άναγράφουσι τά Γραφικά χωρία, τό Συμβολον της Πίστεως και οι Πατέρες της 'Εκκλησίας περί των 'Αγγέλων, δι' ους έν τη Γενέσει δέν γίνεται μεία περί της δημιουργίας αυτών, όν μόνον τά όνόματα τριών 'Αγγέλων γνωρίζομεν Μιχαήλ, Γαβριήλ και Ραφαήλ.

Εις τό δεύτερον κεφάλαιον εξετάζεται ο χρόνος της δημιουργίας των 'Αγγέλων και άναφέρονται αι διάφοροι γνώμαι, πρό της δημιουργίας του υλικού κόσμου, μετά την δημιουργίαν του υλικού κόσμου, την πρώτην, δεύτεραν ή τρίτην ήμεραν.

Εις τό τρίτον κεφάλαιον εξετάζεται ο 'Αγιασμός του πιστού ήτοι ή διά της χάριτος της εκ του Σιαυρικού θανάτου του Σωτήρος άρως των άμαρτιών και ή άρχή νέας πνευματικής ζωής.

Το τέταρτον κεφάλαιον όμιλεϊ περί 'Απαισιοδοξίας κατά

τὰς φιλοσοφικὰς θεωρίας, καθ' ἃς τὰ ἐν τῷ κόσμῳ κατὰ εἶναι πλείονα τῶν ἀγαθῶν. Καὶ ἐξετάζεται ὁ κόσμος ὑπὸ τὸ χριστιανικὸν φῶς, δημιουργηθεὶς ὑπὸ τοῦ Θεοῦ «καλῶς λίαν» (Γεν. 1,31) ἀνακαινισθεὶς ὑπὸ τοῦ ἐνανθρωπήσαντος Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Τὸ πέμπτον κεφάλαιον ἐξετάζει τὸν ἀπολογητικὸν κλάδον τῆς Θεολογίας, ὅστις ἐστὶν ἡ αὐτοδικαίως τοῦ Χριστιανισμοῦ, καταγράφων καὶ ὅλα τὰ ἀπολογητικὰ ἔργα Ἑλλήνων θεολόγων 26 τὸν ἀριθμὸν.

Τὸ ἕκτον κεφάλαιον ὁμιλεῖ περὶ Αὐτοκτονίας, ἣτις ἀντίκειται εἰς τὸ καθῆκον τῆς διατηρήσεως τῆς ὑπὸ τοῦ Θεοῦ δοθείσης ζωῆς, μὴ δυνάμενον νὰ ἐξαγνισθῇ διὰ τῆς μετανοίας, εἶναι τοῦτο ἢ κατὰ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος βλασφημία (Ματθ. 12,31) δι' ἡμάρτημα οὐδεμία ὑπολείπεται ἐλπίς συγγνώμης καὶ μνημονεύονται αἱ ἐν τῇ Γραφῇ ἀναφερόμεναι αὐτοκτονίαι ἑπτὰ τὸν ἀριθμὸν. Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐξέδοτο ἐγκυκλίους περὶ τὰς κηδεῖας τούτων ἀναφερομένας ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ κανόνος 14ου Τιμοθέου Ἀλεξανδρείας αἵτινες ἀναφέρονται, ὡς καὶ Γραφικὰ παραδείγματα ἀπαγορεύοντα τὴν αὐτοκτονίαν ἐκ τῶν Πατέρων τινῶν· ἐγκωμιάζουσι τὰς παθόνους τὰς φρονευσάσας ἐαυτὰς πρὸς διάσωσιν τῆς κινδυνεύουσας ἀγνότητος αὐτῶν καὶ ἡ Ἐκκλησία δὲ τιμὰ τὴν μνήμην τριῶν Παρθένων, αἵτινες ἐρρίφθησαν εἰς τὸν ποταμὸν πρὸς διάσωσιν τῆς παρθενίας των, τῇ 4 Ὀκτωβρίου.

Τὸ ἕβδομον κεφάλαιον ὁμιλεῖ περὶ τῆς Βελγικῆς δημολογίας συνταχθείσης τὸ 1561 καὶ ἐξετάζεται τὸ περιεχόμενον αὐτῆς.

Τὸ ὄγδοον κεφάλαιον περιγράφει ἐπὶ τῇ βάσει διαφόρων Γραφικῶν καὶ Πατερικῶν χωρίων τὴν βούλησιν τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν ἐλευθερίαν τῆς βουλήσεως τοῦ ἀνθρώπου ἢν ἀποδέχεται ἡ Ἁγία Γραφή.

Τὸ ἕνατον κεφάλαιον ἐξετάζει τὸν γάμον ὡς μυστήριον, δογματικῶς καὶ ἀπὸ ἠθικῆς ἐπόψεως καὶ τὰ καθήκοντα ἑκάστον τῶν συζύγων.

Τὸ δέκατον κεφάλαιον ὁμιλεῖ περὶ Διθείας ὡς τὸ πρῶτον ὁ Ζωροάστρης διετύπωσεν αὐτήν.

Τὸ ἐνδέκατον κεφάλαιον ἐρευνᾷ τὸν κλάδον τῆς Θεολογικῆς Ἐγκυκλοπαιδείας, ἐν ἣ παρίσταται ὁ ὄργανισμός τῆς ὅλης Θεολογίας.

Τὸ δωδέκατον κεφάλαιον ἐξετάζει τὴν Ἀστρολατρεῖαν ἀναφέρων πλείστα Γραφικὰ χωρία κατ' αὐτῆς.

Τὰ 13, 14 καὶ 15 κεφάλαια ἀναφέρουν περὶ τῶν Ἐκλεκτῶν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ Κυριακοῦ χωρίου «πολλοὶ εἰσὶν κλητοὶ ὀλίγοι δὲ ἔκλεκτοι» (Ματθ. 22,14) καὶ τοῦ κατὰ πρόγνωσιν προορισμοῦ.

Τὸ δέκατον ἕκτον κεφάλαιον ὁμιλεῖ διὰ τὴν Ἐκστασιν ἐξετάζον αὐτὴν ὡς ἓνα τῶν τρόπων τῆς θείας ἀποκαλύψεως ἐπὶ τῇ βάσει Γραφικῶν καὶ Πατερικῶν χωρίων καὶ τῶν θεοπνεύστων τῆς Γραφῆς συγγραφέων.

Τὸ δέκατον ἕβδομον κεφάλαιον ὁμιλεῖ περὶ Ἑλπίδος ἣτις ἐστὶν ἡ προσδοκία τῶν πιστῶν περὶ τῆς ἐν Χριστῷ Μακαριότητος ἐπὶ τῇ βάσει τῆς Ἁγίας Γραφῆς καὶ τῆς Ἱερᾶς Παραδόσεως.

Τέλος, τὸ δέκατον ὄγδοον καὶ τελευταῖον κεφάλαιον ὁμιλεῖ περὶ τῆς πρώτης γυναικός, τῆς Εὔας καὶ ἐξετάζεται ἡ ἐξ ἐνὸς ζεύγους καταγωγὴ τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, ὡς ἐξαιρέτως ἐξέθεσεν ὁ Παναγιώτατος Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης κ. Γεννάδιος (Ἀθήναι 1937), ἣτις μελέτη καὶ ἀναφέρεται. (Ἴδε τὴν ἐμὴν βιβλιογραφίαν ἐν Γρηγορίῳ Παλαμᾷ 1938).

Τοιοῦτοτρόπος ὁ συγγραφεὺς ἐξετάζει τὰ θέματα ταῦτα ἐνδιαφέροντα οὐ μόνον τὸν θεολόγον ἀλλὰ καὶ πάντα διανοοῦμενον ἀσμένως λίαν δυνάμενον νὰ ἐνδιατρίψῃ εἰς αὐτὰ, ὅτινα παραπέμπουσι λιπαρῶς, πλὴν τῶν Γραφικῶν καὶ Πατερικῶν πηγῶν, καὶ ἀφθόνως εἰς Ἑλληνικὰς καὶ ξένας τοιαύτας, ἔπειτα δὲ ἐν τέλει λεπτομερῆς πίναξ ὀνομάτων καὶ πραγμάτων καὶ πίναξ περιεχομένων. Τὰ μελετήματα ταῦτα ἀποδεικνύουσι τὸν κ. Καψὴ ἐμβριθῆ καὶ ἀξίον ἐργάτην τῆς Θεολογίας, δυνάμενον κατὰ πολλὰ νὰ πλουτίσῃ αὐτήν,

† Ο ΒΕΣΣΑΛΩΤΙΣΤΑΣ ΙΕΖΕΚΙΗΛ

ΚΛΗΤΗΡΙΟΝ ΕΠΙΚΡΙΜΑ [2]

Ὁ παρὰ τῇ Ἐπισκοπικῇ Διοκαστηρίῳ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας Ἀνακριτῆς

πρὸς τὸν Ἱεροδιάκονον Παρθένιον Μποζαλίακον ἀγνώστου διαμονῆς

Καλεῖσθαι, ὅπως ἐμφανισθῆς ἐνώπιον ἡμῶν ἐνεργούντος χρῆθι ἀνακριτοῦ ἐν Μεσολογγίῳ καὶ ἐν τοῖς Γραφείοις τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως τὴν 16 Ὀκτωβρίου 1941, ἡμέραν Πέμπτην καὶ ὥραν 10 π.μ. καὶ ἀπολογηθῆς ἐπὶ τῆς ὑφισταμένης κατὰ σοῦ κατηγορίας ἐπὶ διαγωγῇ ἀνακρόματῳ πρὸς ὁ φέρεται ἀξίωμα.

Προσπειδηλοῦμεν δὲ σοι, ὅτι, ἐὰν δὲν ἐμφανισθῆς, θέλει κλεισθῆ ὁ σχετικὸς φάκελλος καὶ ὑποβληθῆ ὅπου δεῖ διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν τῇ Ἱ. Πόλει τοῦ Μεσολογγίου τῇ 22.8.41

Ὁ Ἀνακριτῆς

1)16

Ἀρχιμ. Σωφρόνιος Παπακυριακοῦ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ ΕΚΛΟΓΗΣ ΙΕΡΕΩΝ

1)20 Ἱ. Μητρόπολις Καλαβρυτῶν καὶ Αἰγιαλείας

Σπερουμενῆς τῆς ἐνορίας Ἄνω Γουμενίτης τακτικῶς ἐφημερίου, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσι τὴν θέσιν ταύτην καὶ ἔχοντας τὰ νόμιμα καὶ κανονικὰ προσόντα ὅπως ὑποβάλλωσιν ἡμῖν, ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης, τὰ ὑπὸ τοῦ ἀρθρου 48 τοῦ ἀναγκαστικοῦ Νόμου 2200 «περὶ Ἱ. Ναῶν καὶ Ἐφημερίων» προβλεπόμενα πιστοποιητικά, καθ' ὅσον μετὰ ταῦτα θέλομεν προβῆ εἰς τὴν ἀνακήρυξιν τῶν ὑποψηφίων. Ἐν Αἰγίῳ τῇ 2 Σηβρίου 1941. † Ὁ Καλαβρυτῶν καὶ Αἰγιαλείας Θεοκλήτης (1)21

Ἱ. Μητρόπολις Ναυπακτίας καὶ Ἐθρυτανίας

ἔχοντας ὑπ' ἔμφιν τὸ ἀρθρον 47 παρ. δ' τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2200(1940) Ἀναγκ. Νόμου «περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων» καλοῦμεν καὶ αἰθῆς τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ προσόντα καὶ τῆς ἀμέσως κατωτέρας κατηγορίας ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσι τῇ καθ' ἡμᾶς Ἱερᾷ Μητροπόλει τὰ ὑπὸ τοῦ ἀρθρου 48 τοῦ ὡς ἄνω Νόμου δριζύμενα πιστοποιητικά προκειμένου νὰ προσῶμεν εἰς τὴν ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων Ἐφημερίων τῆς χηρευούσης Ἐνορίας Δημητρίου Ἐθρυτανίας.

Ἐν Ναυπακτῷ τῇ 9ῃ Αὐγούστου 1941

† Ὁ Ναυπακτίας καὶ Ἐθρυτανίας Γερμανός

(1)22 Ἱ. Μητρόπολις Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας

Προκειμένου νὰ πληρωθῶν αἱ κεναὶ θέσεις ἐφημερίων τῶν ἐνοριῶν α) Ἁγίου Λαζάρου Μεσολογγίου, β) Ἁγίου Δημητρίου Αἰτωλικοῦ, γ) Ἁγίου Γεωργίου Αἰτωλικοῦ, δ) Βιτωσῶν Θεοτόκου Μανδανίσσης, ε) Ἁγίου Νικολάου Βουτυρίου, στ) Κοιμήσεως Θεοτόκου Σταθᾶ, ζ) Ἁγίου Κωνσταντίνου Ἀργινίου, η) Ἁγίου Δημητρίου Καλυθίων Θέρμου καὶ θ) Ἰωάννου Προδρόμου Δοκίμιου, καλοῦμεν τοὺς ἔχοντας τὰ ὑπὸ τῶν ἀρθρων 47 καὶ 48 τοῦ Α. Ν. 2200 «περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων» δριζύμενα προσόντα, ἵνα ὑποβάλλωσιν ἡμῖν δι' αἰτήσεώς των τ' ἀπαιτούμενα πιστοποιητικά ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης. Ἐν Μεσολογγίῳ τῇ 1 Σηβρίου 1941 † Ὁ Αἰτωλίας Ἱεροθέος (1)23

Ἱ. Μητρόπολις Ηλείας

ἔχοντας ὑπ' ἔμφιν τὰ ἀρθρα 46-47-48 καὶ 63 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2200(1940) Ἀναγκ. Νόμου «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων» καλοῦμεν τοὺς ἐπιθυμοῦντας νὰ ἱερατεῦσωσιν, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς σήμερον ὑποβάλλωσιν ἡμῖν, τὰ ὑπὸ τοῦ ἀρθρου 48, τοῦ ὡς ἄνω Νόμου, δριζύμενα πιστοποιητικά προσόντα αὐτῶν, ὡς καὶ πιστοποιητικὸν κοινωτικῶν φρονημάτων, ἵνα προσῶμεν εἰς τὴν ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου ἐφημερίου τῆς χηρευούσης θέσεως τῆς Ἐνορίας τοῦ Ἱ. Ναοῦ Ἁγίου Γεωργίου τοῦ χωρίου Κάδαρι, ὡς καὶ ὑποψηφίου Διαικόνου ἐν τῷ Ἱ. Ναῷ Ἁγίας Κυριακῆς τῆς Πόλεως Πύργου. Ἐν Πύργῳ τῇ 12ῃ Σηβρίου 1941 † Ὁ Ηλείας Ἀντώνιος

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ : Π. Σ. ΜΑΝΩΛΕΣΣΗΣ

Ἐν Ἀθήναις τύποις «Φοῖνικες» Λεωνόπουλου 4.